

Luonnos hallituksen esityksestä eduskunnalle sähköisestä tunnistamisesta, luottamuspalveluista ja eurooppalaisesta digitaalisesta identiteetistä annettua EU:n asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi

Huomiot rajat ylittävän sähköisen tunnistamisen, sähköisten luottamuspalvelujen ja eurooppalaisen digitaalisen identiteetin kansallisesta sääntelystä:

Helsingin kaupunki kiittää mahdollisuudesta lausunnon antamiseen.

Helsingin kaupunki pitää sitä esitystä kannatettavana ja katsoo, että uudistus luo mahdollisuuksia uusien digitaalisten kuntalais- ja yrityspalveluiden kehittämiselle ja toisaalta laajentaa nykyisten digitaalisten palveluiden tarjontaa uusille käyttäjäryhmille.

Helsingin kaupunki huomauttaa, että uudistettu eIDAS-asetus edellyttää vielä selkeyttämistä ja tarkennuksia eri toimijoiden vastuunjakoon, jotta mahdollisiin teknologisiin investointeihin, järjestelmien vaatimiin muutoksiin ja henkilökunnan koulutuksiin voitaisiin varautua hyvissä ajoin.

Huomiot koskien **kansallista ekosysteemikuvausta:**

Muiden kuin EU-alueilta tulevien henkilöiden sähköinen tunnistautuminen saattaa olla käytännössä verrattain hankalaa, kun tunnistautumiseen vaaditaan suomalainen henkilötunnus tai jos käytössä ei ole välinettä sähköiseen tunnistautumiseen. Kuitenkin tunnistautumiselle on selkeä tarve mm. työllisyys- ja maahanmuuttopalveluissa.

Mikäli kaupunki haluaisi edistää asiakaslähtöisesti digilompakon käyttöä myös käyntiasioinnissa, tulee seuraaville vuosille varata talousarviosta riittävästi resursseja, jotta mahdollistetaan mm. tarkastussovellusten hankinta, käyttöönotto ja ylläpito.

Uudistus vaatinee lisäksi käytössä olevien sovellusten kehittämistä ja koulutusta asiakaspalveluhenkilöstölle. Lisäksi on vielä epäselvää, tapahtuuko digilompakkosovelluksessa olevan todistuksen ja fyysisen kortin lukeminen samalla teknologialla.

Lausunto

29.8.2025

Luottamuksellisuus

Yleisiä kysymyksiä ja huomioita:

Miten käyntiasioinnissa kerrotaan, mitkä tiedot käytännössä siirtyvät digitaalisesta henkilöllisyystodistuksesta? Miten toteutetaan lompakon käyttäjälle valinta siitä, mitä tietoja tämä haluaa näyttää tai siirtää palveluntarjoajalle. Ja miten toisaalta palveluntarjoaja viestii vaadituista tiedoista?

On huomioitava, että henkilötietojen poisto-oikeus ei tule kyseeseen, jos henkilötietojen käsittelyperusteena on rekisterinpitäjälle kuuluvan lakisääteisen velvoitteen noudattaminen.

Kuntien pitää rekisteröityä luotettuina osapuolina Traficomien rekisteriin ja hyväksyä digilompakko sähköisessä asiointissa joulukuuhun 2026 mennessä. Luotettujen osapuolten rekisteröinnissä luotettu osapuoli tunnistetaan, joten kunnalla se tarkoittaa päätöksentekoa valtuutetuista ja valtuuksien hakemista ennen rekisteröintiä.

Sami Viitaniemi, Maire Komi

Helsingin kaupunki